

המקנא פרק ראשון סוטה

ד.

עין משפט נר מצוה

יד א ב מיי פ"ח מהל'
קוטה הלכה ב סג
עשין נו טושיע' אה"ע ס"י
קעמ סוף ד:

תוספות שאגין

ה"א כ"י טומאה וארצותה
פ"ה שיפחה אותה וידבר
על לבה כ"י שתתרגזה
הערה דמאי טומאה ביאה
החדר דאיכא למיפר קודם
נמריית ואי תנא כ"י ביאה
כ"י קמ"ל כ"י הערה
ההערה נגמר דביאה לכל
העירוב כדאיכא בפרק
הבא על יבמות. ואי תנא
כ"י הערה ה"א כ"י
הערה וארצותה ואפילו
תנא כ"י ביאה כ"י הערה
לא אמעיש ארצותה דאנא
אמנא הערה למעוטי
גמר ביאה ומיהו ארצותה
בעי דהכי הוה משמע כמה
שיעור סתירה כ"י ביאה
ואנא אמנא כל צרכי ביאה
דהיינו ארצותה וגמר ביאה
והדר תני הערה לומר
ביאה הערה אחתי
ארצותה לא ממעיש הילכך
תנא ביישא כ"י טומאה
דמשמע טומאה וארצותה
והדר מפרש ומאי היא
טומאה כ"י ביאה וע"כ
ארצותה אימעות דהא
ביאה כולה גמר ביאה
משמע ולא מיטע אלא
ארצותה והדר תני הערה
לומר דלא בעי גמר ביאה
וממילא שמעי' דאי תנא
כ"י טומאה כ"י הערה
ולא תני כ"י ביאה אחתי
לא הוה ממעיש ארצותה
כ"י טומאה כ"י טומאה
וארצותה משמע והערה
דפרשי בתריה תו לא
ממעטנא אלא גמר ביאה
הילכך איצטרי' כוליה ע"כ
ל"ה. וכמה כ"י טומאה כ"י
הקפת דקל וליכא לאקשויי
הואיל וסוף סוף שיעור
הקפת דקל היא ליחתי כמה
שיעור סתירה כ"י הקפת
דקל דאיבעי ליה לתנא
לפרושי איסור סתירה
משום מאי כפ"ה ובתוס'
וירושלמי גבי שיעורין
הללו כמה היא הערה כ"י
קפת יד שלימה א"י ויסי
כל השיעורין הללו חוץ
מהתרת סינור. התם אמר בן
עזאי כ"י לצלות ביצה
הכא אמר כ"י לשנות
ואידי ואידי חד שיעורא
הוא וליכא לאקשויי אי"כ
היינו רבי יהושע דאמר
לעיל כ"י לשנותו ואמר
בתריה כ"י לצלות ביצה
משום דר' יהושע עם השתיה
דבעי מוניה עם השתיה
דתם מוניה למשתיה מיד
הוא אבל הכא ר"ל לשנותו
כלל מוניה [נהייתו] כ"י
לצלותו. בעי רב אשי
במרחק או במקרב. תמה
אמאי לא קא בעי בהקפת
דקל באלימא או בקטיטא
דבשלמא גבי כוס סתם כוס
הוי מרביעית. וכן ביצה
סתמא היתנגולת וביניעות
אלא מדקל אמאי לא בעי
באיהו דקל מיידי. ושם
ר"ל כ"י הקפת דקל בינוני:

כמה שיעור סתירה. צירושלמי כל אלני שיעורין אחר
[המתר סינור]:

בן עזאי אומר. האי דמקדים בן עזאי לרבי עקיבא אע"ג דרבי
עקיבא היה רבו כדאמר בפרק הרוסה (ברכות סג.) בן עזאי עד
כאן העומ פניך צדךך משום דלליה
קודמת לגמייעה והאי דמקדים ליה
בלידך ביימא משום דמסיק שיעורין
דשייבי ביום אכל תימה אמאי מקדים
רבי ישמעאל למילתייהו דרבי אליעזר
ורבי יהושע מיהו י"ל דקדר אפליה
ושמיה סמיך^ו:

אי הכי היינו רבי אציעור. ה"ה
דהוה מזלי למימר אי הכי היינו בן
עזאי אלא וי) ביימא קמייתא נקט
א"י יתוך צנן עזאי כ"י למוג ולשמו:
אם בן היינו בן עזאי. ה"ה דהוה
מזלי למימר היינו רבי יהודה בן
בתירא אלא וי) ביימא קמייתא נקט:
דמרחק או דמקרב. צמזמת
דקל לא קמבעי ליה
צדול או צקטן משום דיעד שיעוריה
דהיינו כ"י מויהגת הכוס וכן צלליט
צילה צמזמה דגולה או קטנה משום
דפ"י כבר דהיינו כ"י שמית הכוס
אכל דהקפת דקל תימה אמאי לא
קמבעי ליה:

עקק

נטמאה הווי אומר כ"י טומאה כ"י ביאה כ"י הערה כ"י חזרת דקל דברי ר"א
רבי יהושע אומר כ"י מויהגת הכוס בן עזאי אומר כ"י לשנותו ר"ע אומר כ"י
לצלות ביצה רבי יהודה בן בתירא אומר כ"י לגומעה קס"ד היינו הקפת דקל
היינו חזרת דקל התם א"ר ישמעאל כ"י הקפת דקל ופליג ר"א עליה הכא
אמר ר' אליעזר כ"י חזרת דקל אמר אביי הקפה ברגל חזרה ברוח בעי
רב אשי חזרה ברוח כי היכי דאזיל והדר אתי או דילמא כי היכי דאזיל ואתי
והדר קאי בדוכתיה תיקו התם אמר ר"א כ"י מויהגת הכוס הכא כ"י חזרת
דקל ואידי ואידי חד שיעורא הוא התם א"ר יהושע כ"י לשנותו הכא אמר
כ"י מויהגת הכוס אימא כ"י למוג ולשנותו ולימא אידי ואידי חד שיעורא הוא
א"כ היינו ר"א התם אמר בן עזאי כ"י לצלות ביצה הכא אמר כ"י לשנותו
אידי ואידי חד שיעורא הוא התם אמר רבי עקיבא כ"י לגומעה הכא אמר
כ"י לצלות ביצה אימא כ"י לצלות ביצה ולגומעה ולימא אידי ואידי חד
שיעורא הוא אם בן היינו בן עזאי התם א"ר יהודה בן בתירא כ"י לגומע
שלוש ביצים זו אחר זו הכא אמר כ"י לגומעה לדבריו דרבי עקיבא קאמר
דקאמר מושיעין בצליאה ובגמיעה אימא שיעור גמיעה לחודה כ"י לגמע
שלוש ביצים זו אחר זו דהיינו כ"י צליאה וגמיעה: ר"א בן ירמיה אומר כ"י
שיקשור גרדי נימא: ידה אשי דמרחק או דמקרב תיקו: חנין בן פנחס
אומר כ"י שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם: בעי רב אשי דמהדק או
דלא מהדק תיקו: פלימו אומר כ"י שתושיט ידה לסל ליטול ככר: בעי
רב אשי דמהדק או דלא מהדק בהרתא או בעתיקא בחמימא או בקירורא
בדחמי

כ"י טומאה. ומהו כ"י טומאה כ"י ציאה ומהו כ"י ציאה כ"י הערה
דהיינו נשיקת אבר [ולקמן כח:] באותו מקום וכמה שיעורה כ"י הקפת דקל
שיוכל האדם לילך כציבות הדקל. ולקמן מפרש למה לי למימני כולהו:
כ"י מויהגת כוס. למוגו צמים וססת כוס רביעית. ולקמן^א אמרי' כל
אחד ואחד מן החכמים הללו בעלמנו
שיער כמה שהוא שזה בהעראתו:
ליטול קיסם. מנין שיעוריה: והא ע"פ
שאין ראייה. גמורה לדבר דקרא לאו
הושטת יד לסל כבז ציה יש וזכר
ורמז מקנת הדוקשה אשה וזנה לככר
לחס: וכל הני למה לי. למימני
צרישא לימני שיעור סתירה כ"י
טומאה כ"י הקפת דקל: דאי סנא
כ"י טומאה הוה אמינא. בכל שיעור
הצריך לצל לניד כ"י דהיינו טומאה
וארצותה שיפחה אותה וידבר על
לצה עד שתתרה: קמ"ל. דמאי
טומאה ציאה לחודה דליכא למימר
קודם הסתירה נמריית לו: קמ"ל כ"י
הערה. דקי"ל בפרק הצל על
יצמתו (יבמות זד.) הערה כגמר ציאה
לכל הערות: וזי סנא כ"י הערה.
ולא סנא צרישא כ"י טומאה הוה
אמינא כ"י הערה וארצותה ואפי'
סנא כ"י ציאה כ"י הערה לא הוה
מיימעיט ארצותה דלנא אמינא הערה
למעוטי גמר ציאה ומיהו ארצותה
צעין דהכי הוה משמע כמה שיעור
סתירה כ"י ציאה ואנא אמינא כל
לכ"י ציאה דהיינו ארצותה וגמר ציאה
והדר מפרש מה היא ציאה הערה
אכתי ארצותה לא אימעיש הילכך סנא
צרישא כ"י טומאה דמשמע טומאה
וארצותה והדר פריש ומה היא טומאה
כ"י ציאה ועל כרחיק אימעיש
ארצותה דהא ציאה כולה גמר ציאה
משמע ולא מיטע אלא ארצותה והדר
סנא ומה היא ציאה הערה למעוטי
ללא צעין גמר ציאה וממילא שמעי'
מינה נמי דאיזי לא סנא כ"י ציאה
אכתי לא הוה ממעט ארצותה דכ"י
טומאה גמר ציאה וארצותה משמע
והערה דפריש בתרה לא ממעט
אלא גמר ציאה הילכך איצטריכו כולהו:

וכמה שיעור סתירה כ"י טומאה כ"י ביאה
כ"י הערה כ"י הקפת דקל דברי רבי
ישמעאל ר"א אומר כ"י מויהגת הכוס רבי
יהושע אומר כ"י לשנותו בן עזאי אומר
כ"י לצלות ביצה ר"ע אומר כ"י לגומעה
רבי יהודה בן בתירא אומר כ"י לגומע שלש
ביצים זו אחר זו ר"א בן ירמיה אומר כ"י
לקשור גרדי נימא חנין בן פנחס אומר כ"י
שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם פלימו
אומר כ"י שתושיט ידה לסל ליטול ככר
אע"פ שאין ראייה לדבר וזכר לדבר: כי בעד
אשה וזנה עד ככר לחם וכל הני למה לי
צריכי דאי תנא כ"י טומאה הוה אמינא
כ"י טומאה וארצותה קמ"ל כ"י ביאה
ואי תנא כ"י ביאה הוה אמינא כ"י גמר
ביאה קמ"ל כ"י הערה ואי אשמעינן
כ"י הערה ה"א כ"י הערה וארצותה
קמ"ל כ"י טומאה וכמה כ"י [הערה]
כ"י הקפת דקל ורמיניה^ו ונסתרה וכמה
שיעור סתירה לא שמענו כשהוא אומר והיא
נטמאה הווי אומר כ"י טומאה כ"י ביאה כ"י הערה כ"י חזרת דקל דברי ר"א
רבי יהושע אומר כ"י מויהגת הכוס בן עזאי אומר כ"י לשנותו ר"ע אומר כ"י
לצלות ביצה רבי יהודה בן בתירא אומר כ"י לגומעה קס"ד היינו הקפת דקל
היינו חזרת דקל התם א"ר ישמעאל כ"י הקפת דקל ופליג ר"א עליה הכא
אמר ר' אליעזר כ"י חזרת דקל אמר אביי הקפה ברגל חזרה ברוח בעי
רב אשי חזרה ברוח כי היכי דאזיל והדר אתי או דילמא כי היכי דאזיל ואתי
והדר קאי בדוכתיה תיקו התם אמר ר"א כ"י מויהגת הכוס הכא כ"י חזרת
דקל ואידי ואידי חד שיעורא הוא התם א"ר יהושע כ"י לשנותו הכא אמר
כ"י מויהגת הכוס אימא כ"י למוג ולשנותו ולימא אידי ואידי חד שיעורא הוא
א"כ היינו ר"א התם אמר בן עזאי כ"י לצלות ביצה הכא אמר כ"י לשנותו
אידי ואידי חד שיעורא הוא התם אמר רבי עקיבא כ"י לגומעה הכא אמר
כ"י לצלות ביצה אימא כ"י לצלות ביצה ולגומעה ולימא אידי ואידי חד
שיעורא הוא אם בן היינו בן עזאי התם א"ר יהודה בן בתירא כ"י לגומע
שלוש ביצים זו אחר זו הכא אמר כ"י לגומעה לדבריו דרבי עקיבא קאמר
דקאמר מושיעין בצליאה ובגמיעה אימא שיעור גמיעה לחודה כ"י לגמע
שלוש ביצים זו אחר זו דהיינו כ"י צליאה וגמיעה: ר"א בן ירמיה אומר כ"י
שיקשור גרדי נימא: ידה אשי דמרחק או דמקרב תיקו: חנין בן פנחס
אומר כ"י שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם: בעי רב אשי דמהדק או
דלא מהדק תיקו: פלימו אומר כ"י שתושיט ידה לסל ליטול ככר: בעי
רב אשי דמהדק או דלא מהדק בהרתא או בעתיקא בחמימא או בקירורא
בדחמי

כ"י ציאה דהיינו הקפה: צרות. שהכוח דוחפתו להענף והוא חוזר למקומו: קאי בדוכתיה. נח מניעו: אימא כ"י למוג
ולשקות. והאי כ"י לשמותו דקאמר לעיל אמוניה דקאמר קא מוסקי' ר' יהושע ואמר שמה נמי צעין עם המוניה וכ"י מויהגת דתנא
הכא צבתייתא מויהגת וסתייה קאמר דתם מויהגת שמה הוה שארש שמוג ומתקלקל אס משהה אומו: א"כ היינו רבי אליעזר. דהא
ר' אליעזר בקמייתא כ"י מויהגת הכוס קאמר וקא פליג ר' יהושע ואמר כ"י לשמותו וצבתייתא^ו (נמי) אמר רבי אליעזר חזרת דקל ואוקימנא
דהיינו כ"י מויהגת ואי מויהגת דקאמר ר' יהושע צבתייה בלא שמה קאמר היינו רבי אליעזר: הכא אמר כ"י לשמותו. לכוס: חד שיעורא
הוא. וליכא לאקשויי א"כ היינו ר' יהושע דבקמייתא אמר כ"י לשמותו לכוס ואמר בן עזאי צבתייה כ"י ללות ציאה דהוא כ"י שמה לאו
קושיא היא דהא ואוקימנא כ"י לשמותו דר' יהושע כ"י למוג ולשמותו וקאמר ליה בן עזאי כ"י ללות ציאה דהוא כ"י שמה לחודה דכוס: אימא
כ"י ללות ולגומע. גמיעה דקאמר ר"ע בקמייתא אצלייה דבן עזאי דלעיל מיניה קא מוסקי' לה וצבתייתא דקאמר כ"י ללות ציאה ללות
ולגמט קאמר דתם צלליה גמיעה צמרה שגומעו חס שלא יאטון: לדבריו דר"ע קאמר לה. דלמחר ללות ולגומע לידך אדקמשערת צלליה
וגמיעה צדל^ו ספיר צמיעה דשלש דהוא כלליאה וצמיעה צדל: דמרחק. שני ראשי הנימא הנפסקות מרוחקות זה מזה דליכא שהייה
טפי: דמהדק. הקיסם דוחק צין השיינים: דמהדק. בככר צדוחק צדוחק הסל: צדחמא או צעתיקא. סל יאן חלק הוא ונוח להשתמש מן החדש
שהחדש יואלץ למוכו ראשי קיסמין של אריגה: צקיריא או צחמימא. לחס חס נמך ונשמט מן היד וצריך להוציאו צמח וציהו צדל: ומהדק

(א) ר"ל (ב) [מקפחתה פ"ח
ע"ש] (ג) [ע"ז] (ד) ס"א
ואי, (ה) ס"א שיעור וני
יע"ז [משערה] (ו) [ועין
העני מוספות ע"ז מה ד"ה
א"ר עקיבא ותוספות צ"מ
כ"י ד"ה אלא ותוספות
מכופות ק"ה ד"ה דחשיב]

תורה אור השלם

1. כי בעד אשה וזנה עד
כפר לָחֵם וְאֶשֶׁת אִישׁ
נָפֵשׁ קָרְדָּה וְתַדְרִי:
משלי ו א
2. וְשָׁבַע אִישׁ כֹּה
שָׁבַת וְרָע וְנִעְלַם מֵעֵינַי
אִשָּׁה וְנִסְתָּרָה וְהָיָה
נִטְמָא וְעַד אֵין פֶּה וְהָיָה
לֹא נִחְפָּשׁוּ:
במדבר ב יג

הגהות הב"ח

(א) ש"י ד"ה א"כ היינו
וכ"י וצבתייתא דקאמר
ר"א כ"ל ומית נמי
(ב) תוס' ד"ה אי
הכי וכ"י אלא קמייתא
דברייתא נקט: (ג) ד"ה
אס קן וכ"י אלא קמייתא
דברייתא נקט: